

พระบรมราชูปถัมภ์วิมลนาท (มนูราษฎร์ สุมาวงศ์)

ประชานศាស្ត្រกາ

พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๐๑

พระมณูเวทย์วิมลนาท

พระมณูเวทย์วิมลนาท นามเดิม มณูเวทย์ สุมาวงศ์ เกิดเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๐ ที่ตำบลตรอกพะย่าไก อำเภอจักรวรรดิ จังหวัดพระนคร เป็นบุตร นายเส็ง และนางเพิ่ม สุมาวงศ์ มีภริยาคือ คุณหญิงมณูเวทย์วิมลนาท นามเดิม แฉล้ม ยุวบูรณ์ และนางชลอจิตต์ สุมาวงศ์ (สกุลเดิม ยุวบูรณ์)

ท่านได้เริ่มการศึกษาขั้นประถมศึกษาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ ที่โรงเรียนวัดบพิตรภิมุข ศึกษาขั้นมัธยมจากโรงเรียนวัดราชบูรณะและโรงเรียนสวนกุหลาบ วิทยาลัย ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๕๖ สอบไล่ได้ทุนเล่าเรียนหลวงและโอนเป็นนักเรียน ของกระทรวงยุติธรรม เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๗ กระทรวงยุติธรรมส่งไป เรียนกฎหมายที่สำนักศึกษากฎหมาย GRAY'S INN ณ ประเทศอังกฤษ สำเร็จการ ศึกษาได้เป็นเนติบัณฑิตอังกฤษในปี พ.ศ. ๒๔๖๒ ต่อมาสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิต ไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖ และได้รับพระราชทานปริญญาดิติศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต กิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๖

พระมณูเวทย์วิมลนาทได้เริ่มฝึกหัดผู้พิพากษาเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ ต่อมาวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ให้เป็นผู้พิพากษาในกระทรวงยุติธรรม ปฏิบัติราชการประจำศาลพระราชนາฎา และย้ายมาประจำที่ศาลป्रีสภาก๊อฟ หลังจากนั้นไปช่วยราชการที่ศาลแผนทัล จันทบุรี ศาลจังหวัดมีนบุรี และย้ายมาประจำที่ศาลป्रีสภาก๊อฟ และศาลป्रีสภาก๊อฟต่างประเทศ และเป็นผู้พิพากษาปอร์ทแลนด์ ผู้พิพากษาศาลแพ่ง ผู้พิพากษา ศาลอุทธรณ์ ผู้รังสรรค์แห่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลแผนทัลเก๊กต์ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๗๕ จากนั้นก็มาเป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลพระราชนາฎาและศาลคดีต่างประเทศเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๗๖ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๘๒ เป็นอธิบดีศาลอุทธรณ์ซึ่งต่อมา

เปลี่ยนชื่อตำแหน่งเป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎฐาน ระหว่างดำรงตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎฐาน กระทรวงการต่างประเทศอยู่มตัวให้ไปช่วยราชการ และได้อนุโปรดภารกิจที่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศตำแหน่งอัครราชทูตพิเศษประจำกรุงลอนדון เมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๒ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นอัครราชทูตพิเศษมีอำนาจเต็มประจำประเทศไทย อังกฤษ เดนมาร์ค นอร์เวย์ และสวีเดน เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๓ ต่อมาประเทศไทยประกาศสัมภาระกับประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงกลับมาประจำประเทศไทยเป็นอัครราชทูตประจำกระทรวงเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๕ ได้ออกลับมาเป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลฎฐานเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๖ และได้ดำรงตำแหน่งประธานศาลฎฐานเมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๖ จนกระทั่งเกษียณอายุเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๐๑

พระมนูเวย์วิมลนาทได้รับพระราชทานยศและบรรดาศักดิ์ตามลำดับดังนี้

วันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓	รองอัมมادีย์เอก
วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔	หลวงมนูเวย์วิมลนาท
วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗	อัมมادีย์ตรี
วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๗๑	อัมมادีย์โท
วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๗๒	พระมนูเวย์วิมลนาท

พระมนูเวย์วิมลนาทได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามลำดับดังนี้

วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๖	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗	เหรីយុណ្ឌូម្រៀមាលាខៅមគិលបវិទ្យា
วันที่ ๒๐ กុមភាពឱ្យ ๒๕๖៨	เหรីយុបនរម្តារាជិកេក រ៉ាកាលទី១
วันที่ ៨ พฤศីកិយន ២៥៧៣	ចតុរតារាងមងកុដ្ឋី
วันที่ ២៩ មីនាគម ២៥៧៤	ហេរីយុជលែងរោមហានគរ
วันที่ ៨ មីនាគម ២៥៧៧	ហេរីយុពិកស្សរូបរាមនូយុ

วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๙๐	ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๙๒	ประถมภรณ์มงกุฎไทย
วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๙๘	เหรียญจักรพารดิมาลา
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๙๒	ประถมภรณ์ช้างเผือก
วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๙๓	เหรียญบรมราชภิเศก (ทอง)
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๙๗	มหาชิรมงคล
วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๙๘	ทุติยจุลจอมเกล้า
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๐	มหาปรมภรณ์ช้างเผือก
วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๑๔	ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ

ในระหว่างรับราชการ พะมณูเวทย์วิมลนาทได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการที่สำคัญหลายประการ อาทิเช่น เป็นกรรมการสอบไล่กฎหมายของโรงเรียนกฎหมาย กระทรวงยุติธรรม, ผู้บรรยายวิชากฎหมายชั้นปริญญาตรีและปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง ได้เขียนคำสอนชั้นปริญญาตรีวิชาธรรมนูญศาลยุติธรรมพิมพ์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๗๗ ให้กับมหาวิทยาลัยนั้น, เป็นกรรมการสอบไล่เชิงนโยบายนิสิตแผนกนิติศาสตร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและกรรมการสอบไล่กฎหมายชั้นปริญญาตรีและปริญญาโทของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, กรรมการหิการใต้ส่วนเรื่องพระยานโนปกรณ์นิติราดาบีดสภាផุฒราษฎร์, เป็นกรรมการศาลพิเศษ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๗๖ และ พ.ศ. ๒๕๙๑, กรรมการหิการพิจารณาเรื่องประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, กรรมการประมวลข้อบังคับและระเบียบศาล, กรรมการที่ปรึกษาแห่งเนติบัณฑิตยสภา, กรรมการสอดส่องความประพฤติทนายความ, กรรมการตุลาการตั้งแต่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๗๗ ถึง ๒๑ มีนาคม ๒๕๙๒ และตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๙๖ ถึง ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๑๐, กรรมการร่วงกฎหมายตั้งแต่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๗๗ ถึง ๙ เมษายน ๒๕๙๓ และตั้งแต่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๙๖ ถึง ๕ มิถุนายน ๒๕๑๑, กรรมการประมวลข้อบังคับและระเบียบศาล, กรรมการพิจารณาเรื่องประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, นายทะเบียนและกรรมการ

สอดส่องความประพฤติท่านายความ, นายทะเบียนและกรรมการพิจารณาข้อบังคับ
มรรยาทท่านายความ, กรรมการตรวจพิจารณาข้อสังเกตของนานาประเทศเกี่ยวกับ
ประมวลกฎหมายไทย, ประธานกรรมการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการ
ศุลกากรสามัญชั้นโกลันดับ ๓, กรรมการในคณะกรรมการรถไฟ, นายทะเบียน
เนติบัณฑิตยสภา, กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, กรรมการธุรการ, กรรมการตรวจ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติธรรม, กรรมการ
ปรับปรุงส่งเสริมวินัยของชาติ, กรรมกรร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, กรรมการสอบสวนพฤติกรรมในการที่สมเด็จพระ-
เจ้าอยู่หัวฯ ได้นำทบทิດเลสต์จัสรรคต, กรรมการสภาพพิจารณาภาพพยนตร์, กรรมการ
โดยคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, กรรมการสอบความรู้
กฎหมายของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, กรรมการพิจารณา
ดำเนินการจัดตั้งศาลเด็กและการอบรมส่งเคราะห์เด็ก, กรรมการปั้นปูรุ้งแก้ไข
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๗๕, กรรมการพิจารณาวางแผนนโยบาย
ของกระทรวงยุติธรรม, กรรมการวิสามัญพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรไทย, ประธานกรรมการตรวจร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญา
ในศาลแขวง พ.ศ. ๒๕๗๕, ประธานศุลกากรรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๙๓, กรรมการผู้ทรง
คุณวุฒิของสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๕๕๔๖ ๒๐ เมษายน ๒๕๗๕ จนเกษียณ
อายุราชการ, กรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของรัฐบาล, กรรมการวิ
วิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวล
กฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๗๕ ร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๗๕ และร่าง
พระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๗๕, กรรมการสำรวจ
การออกใบอนุที่ดิน, กรรมการบังคับและปรับปรามอาชญากรรม, กรรมการ
พิเศษเพื่อพิจารณาอนุสัญญาต่างๆ, นายกกรรมการเนติบัณฑิตยสภา, ประธาน

สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, ประธานกรรมการคณะกรรมการ
คุลากิริยะห่วง ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๐ ถึง ๔ มิถุนายน ๒๕๐๑, ประธานสาขา
ที่ ๑ ของการประชุมสัปดาห์แห่งการบังกันอาชญากรรม (พ.ศ. ๒๕๙๗), ประธาน
กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๕, อนุกรรมการวางแผนโครงการและจัดสร้างพระรูป
กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์, กรรมการวิสามัญพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติ
ธรรมนูญศาลทหาร, ประธานกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างศาลฎีกา,
กรรมการวิสามัญพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาของคณะคุลากิริยะ
รัฐธรรมนูญ, กรรมการขาระยะสัปดาห์ประมวลกฎหมาย, กรรมการวิสามัญ
พิจารณาเรื่องประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความแพ่ง, กรรมการวิสามัญพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติลังมลทินใน
โอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ พ.ศ. กรรมการวิสามัญพิจารณาเรื่อง
พระราชบัญญัตินิรโทษกรรมในโอกาสครบ ๒๕ พุทธศตวรรษ พ.ศ. กรรม
การวิสามัญพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการผู้ฝ่ายคุลากิริยะ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๐๐ และนายกเนติบัณฑิตยสภา

โดยที่พระมนูเวย์วิมลนาทเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านกฎหมาย
และการต่างประเทศมาก แม้เกษะยฉอยอุราชการแล้ว พระมนูเวย์วิมลนาทก็ยัง
คงได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านกฎหมาย การต่างประเทศและรัฐสภาที่สำคัญ
อีกมาก อาทิเช่น ได้รับเลือกตั้งให้เป็นกรรมการคุลากิริยะ ๒๒
มกราคม ๒๕๐๓ และได้รับเลือกตั้งเช่นนั้นต่อมาอีกหลายครั้งจนถึง พ.ศ. ๒๕๑๕,
ได้รับเลือกตั้งให้เป็นกรรมการเนติบัณฑิตยสภาและได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ
อำนวยการอบรมศึกษากฎหมายของเนติบัณฑิตยสภាតลอดนานถึง ๓๓ สิงหาคม
๒๕๒๔, เป็นประธานสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ระหว่าง
พ.ศ. ๒๕๐๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๐๗, เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภามหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ตลอดนานถึง ๒๙ เมษายน ๒๕๑๕, เป็นกรรมการร่างกฎหมายและ
ประธานกรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๕ สำนักงานคณะกรรมการคุณวุฒิภาคลดมา

จนถึง ๓๑ สิงหาคม ๒๕๒๒ เป็นประธานกรรมการคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุง
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, กรรมการในคณะกรรมการตรวจพิจารณา
คำพิพากษาของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในการนี้เข้าพระวิหาร, กรรมการ
พิจารณาชำระสังฆะประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์, ประธานกรรมการ คณะกรรมการ
พิเศษเพื่อพิจารณาร่างประมวลรัชฎากร, ประธานกรรมการคณะกรรมการ
การสอบสวนมรดกของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์, กรรมการดำเนินการตามคำสั่ง
ให้ทรัพย์สินในกองมรดกของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ และทรัพย์สินของท่าน^๑
ผู้หญิงวิจิตรฯ ธนะรัชต์ตกเป็นของรัฐ, เป็นกรรมการวิสามัญของสภารัฐธรรมนูญ
ในฐานะรัฐสภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติความคุ้มการประกันวินาศัย พ.ศ.
และพระราชบัญญัติความคุ้มการประกันชีวิต, กรรมการร่วมของรัฐสภาพิจารณ
ร่างพระราชบัญญัติท่านนายความเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗, กรรมการร่วมของรัฐสภาพเพื่อ^๒
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น
ของดุลการรัฐธรรมนูญ พ.ศ. เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นดุลการรัฐธรรมนูญเมื่อ
พ.ศ. ๒๕๑๑, ที่ปรึกษาในคณะที่ปรึกษากฎหมายของนายกรัฐมนตรี เมื่อ พ.ศ.
๒๕๑๒, ประธานกรรมการสมาคมกิจการวิเทศสัมพันธ์และกฎหมายระหว่าง
ประเทศแห่งประเทศไทย, ประธานกรรมการเตรียมการสัมมนากฎหมายธุรกิจของ
เนติบัณฑิตยสภา, ผู้แทนเนติบัณฑิตยสภาไปร่วมการประชุมของสมาคมนักกฎหมาย
เอเชียและแปซิฟิกตะวันตก ครั้งที่ ๒ ณ กรุงนิลาก สาธารณรัฐเพลิดปีนส์ เมื่อ
พ.ศ. ๒๕๑๔, ประธานที่ปรึกษาในคณะที่ปรึกษาฝ่ายอันวยการศึกษาและ
สาธารณสุข กองบัญชาการคณะปฏิวัติ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕, กรรมการสภามหา-
วิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งแต่ ๓๐ เมษายน ๒๕๑๕ ถึง
พ.ศ. ๒๕๑๙, ประธานกรรมการสรุหัวผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหา
วิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗, กรรมการมารยาทหนายความ ตั้งแต่ ๖
กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗ ถึง ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๙, เป็นกรรมการพิเศษเพื่อพิจารณา

อนุสัญญาต่าง ๆ ตลอดมาตั้งแต่เกษีณ อายุราชการจนถึงปัจจุบันและได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นสมาชิกฝ่ายไทยในศาลประจำอนุญาโตตุลาการ ณ กรุงเทพเป็นเวลาคราวละ ๖ ปี ตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๐๙ โดยได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อเนื่องอีก ๒ ครั้ง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ และ พ.ศ. ๒๕๒๒

ทางด้านรัฐสภานั้น พระมหานวethyวิมลนาทได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒, เป็นสมาชิกวุฒิสภาครั้งที่สองเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๘, เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๕, เป็นสมาชิกสมชชาแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖, เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่สองเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๑๖ และเป็นสมาชิกวุฒิสภาอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๘ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสามัญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในคณะกรรมการธิการวัฒนธรรมและสังคม เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๑๖ เป็นกรรมการสามัญของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในคณะกรรมการธิการตรวจสอบการประชุม เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๑๗ เป็นกรรมการสามัญของวุฒิสภานิติบัญญัติแห่งชาติในคณะกรรมการธิการตรวจสอบการประชุมและสืบสานประเพณี เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๘ นอกจากนี้แล้วยังได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าคณะกรรมการผู้แทนหน่วยรัฐสภาระไทยไปร่วมการประชุมสหภาพรัฐสภารัฐที่ ๕๙ ณ กรุงนิวเดลี ประเทศไทยในเดือนตุลาคม ระหว่างวันที่ ๒๘ ตุลาคม ถึงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ ด้วย

พระยาธรรมบัณฑิตสิทธิศฤทธิ์
บุญจ่วน บุญยะปานะ
ประชานศาลอภิวัติ พ.ศ. ๒๕๐๖